

מבוא לחקר סכסוכים

ד"ר אילת הראל-שלו

קורס מ.א. שנתי 2018-2019, יום ג', 08:30-10:00

קוד קורס: 198-2-0029

הקורס – תיאור ומטרות

שדה המחקר של חקר סכסוכים הוא רב-תחומי וייחודו במגוון הגישות והמסגרות התיאורטיות שתכליתן תיאור סכסוכים, ניתוחם, ניהולם ויישובם. במהלך הקורס ייבחנו תיאוריות שונות שפותחו בספרות האקדמית באשר לגורמי וסוגים שונים של סכסוכים לאומיים ובינלאומיים; הנסיבות להיווצרות קונפליקטים אתניים תוך-מדינתיים; תנאים וטכניקות למניעת, ניהול, מיתון ויישוב סכסוכים, וכן המורכבות במעבר ממלחמה לשלום. הקורס יתמקד בביתוח סכסוכים פוליטיים, אם כי הקורס מתעתד להקנות כלים בסיסיים לניתוח רב-ממדי של סכסוכים תוך כדי שימוש במושגים ובמסגרות תיאורטיות מעולם הפסיכולוגיה, הסוציולוגיה והאסטרטגיה, וכן יחסים-בינלאומיים ומדע המדינה.

הקורס מורכב משני חלקים: בחלק הראשון של הקורס, הסטודנטים ילמדו להכיר ולזהות את הזרמים התיאורטיים המרכזיים בתחום. בתום המחצית הראשונה, הסטודנטים והסטודנטיות יתרגלו יישום התיאוריות על מקרי מבחן שונים של קונפליקט. בסמסטר השני, הקורס ימשיך ויתמקד בהקניית מיומנויות יישום וניתוח התיאוריות בסכסוכים שונים במציאות הפוליטית הגלובלית. במהלך הסמסטר השני הסטודנטים יתרגלו ניתוח קונפליקטים לעומק, לאור התיאוריות שנלמדו.

מיומנויות שיירכשו במהלך הקורס

בתום הקורס, הסטודנטים/יות יוכלו לשיים מצבים פוליטיים שונים ולסווגם לפי מונחים מקצועיים ואקדמיים. במקביל, הסטודנטים/ות יהיו בעלי מיומנויות ניתוח ביקורתיות – כלומר, יוכלו לקרוא מאמרים מחקריים בתחום ולנתחם באופן ביקורתי וכן לנתח מצבים קונפליקטואליים ברמה העולמית והלאומית בצורה מושכלת ורב ממדית, באמצעות גישות תיאורטיות שונות.

מטלות הקורס

בקורס נחוצה השתתפות פעילה של הסטודנטים/ות, קריאה שוטפת של החומר ונוכחות בשיעורים.

- השיעור יתחיל בשעה 08:30 בדיוק. נא לא לאחר. נוכחות הינה חובה.
- מטלה מס' 1 - סיכום וניתוח מאמר מתוך פריטי הבחירה בסילבוס – בתיאום המרצה (15% מהציון הסופי).

- **מטלה מס' 2** - בסיום הסמסטר הראשון יתקיים **מבחן** ניתוח מושגי יסוד ותיאוריות מרכזיות בתחום (35% מהציון הסופי). החומר לבחינה כולל את כל מאמרי החובה עד סוף סמסטר א' וכל החומר שנלמד בשיעורים במהלך סמסטר א'.
- **מטלה מס' 3** - בסוף השנה ישתתפו הסטודנטים בסימולציות מסכמות (50% מהציון הסופי), במסגרתן יידרשו הסטודנטים לנתח מקרה בוחן בצוותים באמצעות שימוש במושגים ובמסגרות תיאורטיות שנלמדו במהלך השנה, לאחר קריאת חומר רקע. כל סטודנט ינהל פרויקט מסכם = סימולציה אחת באופן מלא, וישתתף בסימולציות נוספות בכיתה, אותן ינהלו החברים לכיתה (אך כולם יידרשו בקריאת חומרי רקע). כל סטודנט יעביר שלושה משובים על הצוותים האחרים. הסבר מפורט אודות מטלה מס' 3, יינתן בכיתה לקראת סוף סמסטר א'.
- הנוכחות בקורס היא חובה וכל היעדרות מחייבת אישור מראש. היעדרות לא מוצדקת תגרע עד 10% מהציון הסופי. לא תינתן תוספת ציון על נוכחות מלאה.
- אי מילוי אחד המרכיבים מהציון – יוביל לאי-זכאות לקבל ציון עובר בקורס.
- פריטים שמסומנים בכוכבית ומודגשים בצהוב הם **פריטי קריאת חובה**. בכל שבוע יינתן בין פריט אחד לשלושה פריטי קריאה.

תכנית הקורס:

* שימו לב - ייתכנו שינויים בסדר השיעורים בשל סיורים משותפים של התכנית, ואילוצים אחרים.

1. הקדמה לחקר סכסוכים – מושגי יסוד, הגדרות, התפתחות תחום המחקר (16.10.2018)

*Ramsbotham, Oliver; Woodhouse, Tom and Miall. Hugh. (2012). "Introduction to Conflict Resolution: Concepts and Definitions", in Oliver Ramsbotham; Tom Woodhouse and Hugh Miall (eds.), *Contemporary Conflict Resolution* (Third edition), Cambridge: Polity Press, 3-32.

Bar-Siman-Tov, Yaacov. (2007). "Dialectic between conflict management and conflict resolution". In Yaacov Bar-Siman-Tov (ed.), *The Israeli-Palestinian conflict: From conflict resolution to conflict management*, New York: Palgrave Macmillan, 9-40.

Kriesberg, Louis. (2007). "The development of the conflict resolution field", Louise Kriesberg; J. Michael Lekson; Cynthia Sampson; Jane Holl Lute; Alan Tidwell; George F. Ward Jr. and William I. Zartman (eds.), *Peacemaking in International Conflict – Methods & Techniques*, Washington: U.S. Institute of Peace Press, 25-60.

Ramsbotham, Oliver; Woodhouse, Tom and Miall. Hugh. (2012). "Conflict Resolution: Origins, Foundations and Development of the Field", in Oliver Ramsbotham; Tom Woodhouse and Hugh Miall (eds.), *Contemporary Conflict Resolution*, Cambridge: Polity Press, 35-62.

Thomas, K. Wenneth. (1992). "Conflict and conflict management: Reflections and update", *Journal of Organizational Behavior*, 13, 265-274.

Webel, Charles, and Johan Galtung, eds. *Handbook of peace and conflict studies*. Routledge, 2007.

2. סוגי קונפליקטים – הגדרות, מאפיינים, טיפולוגיה; קונפליקטים תוך-מדינתיים למול קונפליקטים בין-מדינתיים ורמות ניתוח. (23.10.2018)

*Levy, S. Jack. (2001). "Theories of Interstate and Intrastate War: A Levels-of-Analysis Approach", in Chester, A. Crocker; Fen Osler Hampson and Pamela Aall (eds.), *Turbulent Peace–*

The Challenges of Managing International Conflict, Washington: United States Institute of Peace Press, 3-28.

*Louis Kriesberg, (1980). "Interlocking Conflicts in the Middle East", *Research in Social Movements, Conflicts and Change*, 3, 99-119.

Mitchell, R. Christopher. (1981). *The structure of international conflict*. New-York: St. Martin's Press, 15-68.

Kelman, C. Herbert & Fisher, R.J. (2003). "Conflict Analysis and Resolution", In David O. Sears, Leoni Huddy and Robert Jervis (eds.), *Oxford handbook of Political Psychology*. Oxford, England: Oxford University Press, 315-353.

Kriesberg, Louise. (2003). *Constructive conflicts: From escalation to resolution* (Second Edition). Lanham: Rowman & Littlefield, 1-27.

3. מגמות עולמיות – מתיאוריה למציאות (30.10.2018)

*מעוז, זאב. (2000). "מגמות היסטוריות בקונפליקטים בינלאומיים 1816-1992", פוליטיקה, 6, 9-27.

* Pettersson, Therése, and Peter Wallensteen. (2015). "Armed conflicts, 1946–2014." *Journal of Peace Research* 52(4): 536-550.

*נר, שמואל. (2004). "טבע העימות המוגבל", בתוך: שאול שי וחגי גולן (עורכים), *העימות המוגבל*, תל אביב: הוצאת מערכות, 19-44.

Fearon, D. James and Laitin, D. David. (2003). "Ethnicity, Insurgency, and Civil War", *The American Political Science Review*, 97(1), 75-90.

סיון, עמנואל; אלמונד, גבריאל ואפלב, סקוט. (2004). *קנאות דתית מודרנית*, תל אביב: הוצאת משכל- ידיעות אחרונות.

Brubaker, Rogers. (2004). "Ethnic and Nationalist Violence", in Rogers Brubaker (ed.), *Ethnicity without Groups*, Cambridge and London: Harvard university press, 88-115.

Wimmer, Andreas. (2004). "Facing Ethnic Conflicts- Introduction", in Andreas Wimmer; Richard J. Goldstone; Donald L. Horowitz; Ulrike Joras and Conrad Schetter. *Facing Ethnic Conflicts- Toward a New Realism*, Lanham: Rowman and Littlefield, 1-13.

Gurr, Ted Robert. (1993). Why Minorities Rebel *International Political Science Review* 14, 161-201.

Brass, Paul. (1991). *Ethnicity and Nationalism, Theory and Comparison*, Newbury Park (Ca.): Sage Publications.

Esman, J. Milton. (2007). "Ethnic sentiments and solidarities: Collective identities", in Milton J. Esman (ed.), *Introduction to Ethnic Conflicts*, Cambridge: Polity Press, 27-49.

סיוור של התכנית יתקיים ב-6.11 במקום שיעור והמערכת הרגילה. פרטים יועברו בנפרד.

4. השלום הדמוקרטי? דמוקרטיה, מלחמה ושלום (13.11.2017)

*Owen, M. John. (1994). "How liberalism produces democratic peace". *International Security*, 9, 87-125.

*Rosato, Sebastian (2003). "The Flawed Logic of Democratic Peace Theory" *American Political Science Review*, Vol. 97, No. 4, (Nov., 2003), pp. 585-602.

Michael, Howard. (2001). "The Causes of War", in Chester, A. Crocker, Fen Osler Hampson and Pamela Aall (eds.), *Turbulent Peace – The Challenges of Managing International Conflict*, Washington: United States Institute of Peace Press, 29-38.

Miller, Benjamin. (2005). "When and How Regions Become Peaceful: Potential Theoretical Pathways to Peace", *International Studies Review* 7, 229–267.

Michael, Kobi. (2009). "Who Really Dictates What an Existential Threat Is", *The Journal of Strategic Studies*, 32(5), 687–713.

5. ממדים תרבותיים בחקר סכסוכים (20.11.2018)

Ramsbotham, Oliver; Woodhouse, Tom and Miall, Hugh. (2012). "Culture, Religion and Conflict Resolution", in Oliver Ramsbotham; Tom Woodhouse and Hugh Miall (eds.), *Contemporary Conflict Resolution*, Cambridge: Polity Press, 332-346.

*Huntington, P. Samuel. (1993). "Clash of Civilizations?", *Foreign Affairs* 72, 22-49.

או בעברית: *הנטינגטון, פ. סמיואל. (2000). "התנגשות הציביליזציות", תכלת, 156-129.

*Russett, M. Bruce; Oneal, R. John and Cox, Michael. (2000). "Clash of Civilizations, or Realism and Liberalism Deja Uu? Some Evidence", *Journal of Peace Research* 37, 583-608.

Huntington, P. Samuel. (2000). "Try Again: A reply to Russett, Oneal and Cox", *Journal of Peace Research* 37, 609-610.

Oneal R. John and Russett, M. Bruce. (2000). "A Response to Huntington," *Journal of Peace Research* 37, 611-612. (שני הפריטים האלו הנטינגטון ואוניל וראסט יוצגו יחד)

Leeds, A. Christopher. (1997). "Managing Conflicts across Cultures: Challenges to Practitioners", *The Journal of Peace Studies*, 2(2).

Avruch, Kevin. (2000). "Frames for Culture and Conflict Resolution", in Kevin Avruch (ed.), *Culture and Conflict Resolution*, Washington: United States Institute of Peace Press, 57-72.

Henderson, Errol A., and Richard Tucker. "Clear and present strangers: the clash of civilizations and international conflict." *International Studies Quarterly* 45.2 (2001): 317-338.

Cloud, Dana L. "'To veil the threat of terror': Afghan women and the (clash of civilizations) in the imagery of the US war on terrorism." *Quarterly Journal of Speech* 90.3 (2004): 285-306.

6. מסגרות לניהול קונפליקטים תוך מדינתיים (27.11.2018)

*Diskin, Abraham; Diskin, Hanna and Hazan, Reuven. (2005). "Why Democracies Collapse: The reasons for democratic Failure and Success", *International Political Science Review* 26(3), 291-309.

*Smootha, Sammy. (2002). "Types of Democracy and Modes of Conflict Management in Ethnically Divided Societies", *Nations and Nationalism* 8(4), 423-431.

Lijphart, Arend. (2008). *Thinking about Democracy: Power Sharing and Majority Rule in Theory and Practice*, New York: Routledge.

Sisk, D. Tomothy. (2002). "Democracy and its alternatives in deeply divided societies", in Timothy D. Sisk (ed.), *Power sharing and international mediation in ethnic conflict*, Washington, DC: U.S. Institute of Peace Press, 27-40.

Harel-Shalev, Ayelet. (2010). *The Challenge of Sustaining Democracy in Deeply Divided Societies: Citizenship, Rights, and Ethnic Conflicts in India and Israel*, Lanham: Rowman & Littlefield - Lexington Press, Chapter 1 & 5.

אורן יפתחאל ואסעד גאנם, (2005) תיאוריה של משטרים אתנוקרטיים: הפוליטיקה של התפשטות אתנו-לאומית, *מדינה וחברה*, תשס"ה, כרך 4 (1): עמ' 761-88.

7. קונפליקטים לא-אלימים, התנגדות לא אלימה – נסיבות, מאפיינים ותוצאות (4.12.2018)

*Celestino, Rivera, Mauricio and Gleditsch, Skrede, Kristian. (2013). "Fresh carnations or all thorn, no rose? Nonviolent campaigns and transitions in autocracies," *Journal of Peace Research* 50, 385-400.

*Erickson, Nepstad, Sharon. (2013). "Mutiny and nonviolence in the Arab Spring: Exploring military defections and loyalty in Egypt, Bahrain, and Syria", *Journal of Peace Research* 50, 337-349.

Brown, Judith. (2009). Gandhi and Civil Resistance in India, 1917-47: Key Issues. In *Civil Resistance and Power Politics: The Experience of Non-violent Action from Gandhi to the Present*. Oxford: Oxford University Press.

Kramer, Mark. (2009). The Dialectics of Empire: Soviet Leaders and the Challenge of Civil Resistance in East-Central Europe, 1968-91. In *Civil Resistance and Power Politics: The Experience of Non-violent Action from Gandhi to the Present*. Oxford: Oxford University Press. Pp. 96-109.

Davenport, Christian and Priyamvada, Trivedi. (2013). "Activism and awareness: Resistance, cognitive activation, and 'seeing' untouchability among Dalits," *Journal of Peace Research* 50, 369-383.

Cortright, David. (2008). "A force more powerful", in David Cortright, *Peace: A History of movements and ideas*, Cambridge, UK: Cambridge University Press, 211-229.

Gallagher Cunningham, Kathleen. (2013). "Understanding strategic choice: The determinants of civil war and nonviolent campaign in self-determination disputes", *Journal of Peace Research* 50, 291-304.

Schock, Kurt. (2013). "The practice and study of civil resistance", *Journal of Peace Research* 50, 277-290.

Shellman, M. Stephen; Levey, P. Brian and Young, K. Joseph. (2013). "Shifting sands: Explaining and predicting phase shifts by dissident organizations", *Journal of Peace Research* 50, 319-336.

מכון ראות. *המשט לעזה: איך קרסה חומת האש המדינית של ישראל?* (תל אביב: מכון ראות). עמודים 12-29, 19-61.

8. קונפליקטים מתמשכים, אלימים ועיקשים. (11.12.2018)

*בר-טל, דניאל. (2007). "התשתית הפסיכולוגית-חברתית של סכסוכים בלתי-נשלטים – המשגה", בתוך: דניאל בר-טל (עורך), *לחיות עם הסכוך – ניתוח פסיכולוגי-חברתי של החברה בישראל, ירושלים: הוצאת כרמל*, 52-24.

Azar, E. Edward; Jureidini, Paul and McLaurin, Ronald. (1978). "Protracted Social Conflict: Theory and Practice in the Middle East", *Journal of Palestine Studies*, 8, 41-60.

Coleman, T. Peter. (2006). "Intractable conflict", In Morton Deutsch; Peter T. Coleman and Erice C. Marcus (eds.), *The handbook of conflict resolution: Theory and practice* (second edition), San-Francisco: Jossey-Bass, 533-559.

Kriesberg, Louise. (1998). "Intractable conflicts", in Edmund Weiner (ed.), *The handbook of interethnic coexistence*, New York: Continuum, 332-342.

Ramsbotham, Oliver; Woodhouse Tom and Miall, Hugh. (2012). "Statistics of Deadly Quarrels", in Oliver Ramsbotham ; Tom Woodhouse and Hugh Miall (eds.), *Contemporary conflict resolution*, Cambridge: Polity Press, 63-93.

בר-סימן טוב, יעקב. (2010). "מבוא: חסמים בדרך ליישוב סכסוכים", בתוך: בן סימן טוב, יעקוב (עורך), *חסמים סוציו-פסיכולוגיים לפתרון סכסוכים בדרכי-שלום*, ירושלים: קרן קונרד אדנאואר ומכון ירושלים לחקר ישראל, 15-18. (יוצג רק בצירוף לעוד פריט).

בר-טל, דניאל. (2007). *לחיות עם הסכסוך: ניתוח פסיכולוגי-חברתי של החברה היהודית בישראל*, ירושלים: כרמל, (למעט עמודים 24-52 – פרק נבחר).

Kelman, C. Herbert. (2007). "Social-Psychological Dimensions of International Conflict", in Zartman W. (ed.), *Peacemaking in International Conflict – Methods & Techniques*, Washington: U.S. Institute of Peace Press, 61-107.

תמיר מגל, דניאל בר-טל ועירן הלפרין, (2015) "למה כל כך קשה להניע אנשים לתמוך בתהליכי שלום? מקרה בוחר של החברה היהודית-ישראלית 2009–2015", *פוליטיקה*, גיליון 1, 2015, עמודים 3-58.

Eastwood, James, (1988) *Ethics as a weapon of war: militarism and morality in Israel*. Cambridge, United Kingdom: Cambridge University Press, 2017.

9 סכסוכים ומגדר. (18.12.2018)

*Ronald Inglehart and Pippa Norris. (2003). "The True Clash of Civilizations", *Foreign Policy*, 135. (Mar. - Apr.), 62-70.

*Ackerly, Brooke & Jacqui True. (2010). "Introduction to Feminist Research" in *Doing Feminist Research in Political and Social Science*, pp. 1-11.

Laura J. Shepherd. (2006). Veiled references: Constructions of gender in the Bush administration discourse on the attacks on Afghanistan post-9/11, *International Feminist Journal of Politics*, 8:1, 19-41.

Eriksson Baaz, Maria & Maria Stern. *Sexual Violence as a Weapon of War? Perceptions, Prescriptions, Problems in the Congo and Beyond* (Zed Books, 2013).

Stopler, Gila. (2003). "Countenancing the Oppression of Women: How Liberals Tolerate Religious and Cultural Practices that Discriminate Against Women". *Columbia Journal of Gender and Law*, Vol. 12. Available at SSRN: <http://ssrn.com/abstract=1010419> חלק ראשון בלבד

Sjoberg, L. (2009). "Introduction to Security Studies: Feminist Contributions". *Security Studies*, 18, pp.183–213.

Asal, Victor; Legault, Richard; Szekely, Ora and Wilkenfeld, Jonathan. (2013). "Gender ideologies and forms of contentious mobilization in the Middle East", *Journal of Peace Research* 50, 305-318.

Bouta, Tsjeard and Frerks, Georg. (2002). *Women's Roles in Conflict, Prevention, Conflict Resolution and Post-Conflict Reconstruction: Literature Review and Institutional Analysis*. The Hague: Netherlands Institute of International Relations, available at http://www.clingendael.nl/publications/2002/20021101_cru_bouta.pdf.

Cockburn, Cynthia. (1998). *The Space between Us: Negotiating Gender and National Identities in Conflict*, London: Zed.

Enloe, Cynthia, (2010) *Nimo's War, Emma's War: Making Feminist Sense of the Iraq War*, Berkeley and London, University of California Press, 2010.

Abu-Lughod Lila. (2012) *Do Muslim Women Need Saving?* [e-book]. Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press; 2013. (Available – electronically - EBSCO Discovery Service - EDS). Chapter 1.

Seema Shekhawat. (2015). *Female combatants in conflict and peace*. Palgrave Macmillan.

True Jacqui. (2012). *The Political Economy of Violence against Women*. Oxford University Press.

Simona Sharoni, Julia Welland, Linda Steiner, Jennifer Pedersen (Eds). (2016). *Handbook on gender and war*. Cheltenham, UK : Edward Elgar Publishing.

סראב אבו רביעה-קווידר, (2018). טשטוש הקו הירוק בחקר נשים פלסטיניות בישראל: ייצור ידע מוסרי וצדק מחקרי. פוליטיקה.

אהרוני, שרי (2015). נשים, שלום וביטחון: החלטה 1325 של מועצת הביטחון בהקשר הישראלי, נייר מדיניות, שוות- המרכז לקידום נשים בזירה הציבורית, מכון ון-ליר, ירושלים.

אסף שפירא, עופר קניג, חן פריצברג, רעות איצקוביץ - מלכה), "יצוג נשים בפוליטיקה: ישראל במבט השוואתי" 2013, מחקר מדיניות 99.

Bashevkin Sylvia, (2014). Numerical and policy representation on the international stage: Women foreign policy leaders in Western industrialised systems, *International Political Science Review* Vol 35, Issue 4, 409-429.

10. תהליכי למידה ובשלות לקראת יישוב סכסוכים. (25.12.2018).

*Bar-Siman-Tov, Yaacov. (2003). "Adaptation and Learning in Conflict Management, Reduction and Resolution", *The International Journal of Peace Studies*, 19-37.

Levy, S. Jack. (1994). "Learning and Foreign Policy: Sweeping a Conceptual Minefield", *International Organization* 48, 279-312.

*William, I. Zartman (2000). "Ripeness: The Hurting Stalemate and Beyond", in Paul C. Stern and Daniel Druckman (eds.), *International Conflict Resolution After the Cold War*, Washington: National Academy Press, 225-250.

Mohamad Hamas Elmasry, Alaa El Shamy, Peter Manning, Andrew Mills and Philip J Auter, (2013) "Al-Jazeera and Al-Arabiya framing of the Israel-Palestine conflict during war and calm periods," *International Communication Gazette*, DOI: 10.1177/1748048513482545 published online 18 April 2013.

Carmela Lutmar and Benjamin Miller, eds., *Regional Peacemaking and Conflict Management* (London: Routledge, 2015).

מיכאל קובי, (2015) "כשל הלמידה במבחן ההתאמה בין מדינאות לצבאיות במאבק בטרור במזרח התיכון" פוליטיקה - כתב עת למדע המדינה ויחב"ל, גיליון 25, עמ' 1-39.

.11 תפקיד האו"ם ומוסדות בינלאומיים בסכסוכים (1.1.2019) -

- No Man's Land 2001 (Bosnian: Ničija zemlja) – סרט.

*Bailey, M. A., Strezhnev, A., & Voeten, E. (2017). Estimating dynamic state preferences from United Nations voting data. *Journal of Conflict Resolution*, 61(2), 430-456.

Klímová-Alexander, I. (2017). *The Romani voice in world politics: The United Nations and non-state actors*. Routledge.

Conte, A., & Burchill, R. (2016). *Defining civil and political rights: The jurisprudence of the United Nations Human Rights Committee*. Routledge.

חן קרצ'ר, (2015) האו"ם ושמירת השלום 1995-1988, ירושלים: מאגנס.

Peters, J. S., & Wolper, A. (Eds.). (2018). *Women's rights, human rights: International feminist perspectives*. Routledge.

Stamatopoulou, E. (2018). Women's rights and the United Nations. In *Women's Rights, Human Rights* (pp. 36-48). Routledge.

Demko, G. J. (2018). *Reordering the world: Geopolitical perspectives on the 21st century*. Routledge.

.12 משא ומתן ותיווך – מאפיינים ואסטרטגיות. (8.01.2019)

*Bercovitch, Jacob. (2007). "Mediation in International Conflicts: Theory, Practice and Developments", Louise Kriesberg; J. Michael Lekson; Cynthia Sampson; Jane Holl Lute; Alan Tidwell; George F. Ward Jr. and William I. Zartman (eds.), *Peacemaking in International Conflict – Methods & Techniques*, Washington: U.S. Institute of Peace Press, 163-194.

Bercovitch, Jacob, and Su-Mi Lee. (2003) "Mediating international conflicts: examining the effectiveness of directive strategies." *International Journal of Peace Studies* 8(1): 1-17.

Druckman, Daniel. (2007). "Negotiating in the international context". In Louise Kriesberg; J. Michael Lekson; Cynthia Sampson; Jane Holl Lute; Alan Tidwell; George F. Ward Jr. and William I. Zartman (eds.), *Peacemaking in international conflict: Methods & techniques*, Washington, DC: U.S. Institute of Peace Press, 111-135.

Galin Amira. (2015). *The World of Negotiation: Theories, Perceptions and Practice*. World Scientific Publishing.

Hampson, Fen Osler. (2001). "Parent, Midwife, or Accidental Executioner? The Role of Third Parties in Ending Violent Conflict", in Chester, A. Crocker, Fen Osler Hampson and Pamela Aall (eds.), *Turbulent Peace – The Challenges of Managing International Conflict*, Washington: United States Institute of Peace Press, 387-406.

Horowitz, Sara. (2007). "Mediation". In 51-63. Webel, Charles, and Johan Galtung, eds. *Handbook of peace and conflict studies*. Routledge, 2007.

Pruitt, G. Deen and Carnevale, J. Peter. (1993). "Strategies and tactics in negotiation", in Deen G. Pruitt and Peter J. Carnevale (eds.), *Negotiation in Social Conflict*, Pacific Grove, CA: Brooks/Cole Publishing Company, 1-8; + 28-48

Saadia, Toval and Zartman, I. William. (2001). "International Mediation in the Post-Cold War Era", in Chester, A. Crocker, Fen Osler Hampson and Pamela Aall (eds.), *Turbulent Peace – The Challenges of Managing International Conflict*, Washington: United States Institute of Peace Press, 427-444.

Menookin, Robert, 2012, Bargaining with the Devil.

<https://www.youtube.com/watch?v=kBw-Ole-l9Q>

[מבחן ביניים יתקיים בחופשת הסמסטר]

סמסטר ב' – תכנית:

1. יחסי עולם ראשון ועולם שלישי - 26.02.2019

האמת הלא נוחה – "טרמפיסטים" ובעיות של ש"פ בעולם מתפתח- *An Inconvenient Truth*

Tony Smith (1979). The Underdevelopment of Development Literature: The Case of Dependency Theory. *World Politics*, 31, pp 247-288.

דה-שליט, אבנר. (2004). אדום-ירוק: דמוקרטיה, צדק ואיכות הסביבה, תל-אביב: בבל – מרכז השל, 67-98.

*דיימונד, ג'ארד. (2008). פרק - "מדוע מקבלות חברות החלטות הרות אסון", בתוך: ג'ראד דיימונד (עורך), **התמוטטות: מדוע נפלו הציוויליזציות הגדולות של העבר, תל-אביב: מטר.**

Nichols, Sandra S. "Reimagining Transitional Justice for an Enduring Peace: Accounting for Natural Resources in Conflict." *Justice and Economic Violence in Transition*. Springer New York, 2014. 203-231.

Mishori, Daniel. "Reclaiming Commons Rights: Resources, Public Ownership and the Rights of Future Generations." *The Law & Ethics of Human Rights* 8.2 (2014): 335-366.

Meierding, Emily. "Climate change and conflict: avoiding small talk about the weather." *International Studies Review* 15.2 (2013): 185-203.

דיון: יחסי עולם ראשון ועולם שלישי-

Frantz Fanon, *Black skin, white masks* (translated by Charles Lam Markmann), Grove Press, 1967. פרק מהספר (עור שחור, מסכות לבנות)

Frantz Fanon, *The wretched of the earth*, (translated by Constance Farrington), Penguin Books, 1967.

או במהדורה העברית: *פרנץ פאנון, מקוללים עלי אדמות תל-אביב: בבל, 2006. עמ' 43-65.

Erika Weinthal, Jessica Troell, and Mikiyasu Nakayama (Eds). *Water and post-conflict peacebuilding*, Routledge, 2013.

בנג'מין ברבר, ג'האד נגד מק-עולם, תל-אביב: בבל, 2005, עמ' 39-60.

2. מהות השלום (?), ההתפייסות והדיאלקטיקה בין ישוב סכסוך לניהול סכסוך. 5.03.2018.

*בר-סימן-טוב, יעקב. (2002). "דיאלקטיקה בין שלום יציב להתפייסות", *פוליטיקה*, 9, 59-75.

*בר-סימן-טוב, יעקב. (2005). "יחסי גומלין בין יישוב סכסוך לניהול סכסוך", בתוך: יעקב בר-סימן-טוב (עורך), **הסכסוך הישראלי-פלסטיני: מתהליך שלום לעימות אלים 2005-2000**, ירושלים: מכון ירושלים לחקר ישראל, 52-16.

שמאל אבן דוד סימן טוב (עורכים) *אתגרי קהילת המודיעין בישראל*, תל-אביב המכון למחקרי ביטחון לאומי, 2017.
בר-טל, דניאל ובנינק, גמה. (2002). "מהות ההתפייסות", *פוליטיקה*, 9, 9-34.

- גרוס שטיין, ג'ניס. (2000). "התפנית בסכסוך הערבי-ישראלי: מניהול הסכסוך ליישובו", *פוליטיקה*, 6, 45-63.
- הרמן, תמר. (2002). "הרהורים על השימוש התיאורטי והמעשי במושג התפייסות", *פוליטיקה*, 9, 77-94.
- קרייסברג, לואיס. (2002). "פעולות התפייסות בזירה הפנימית ובזירה הבינלאומית", *פוליטיקה*, 9, 35-59.
- Bar-Tal, Daniel and Bennink, H. Gemma. (2004). "The Nature of Reconciliation: as an Outcome and as a Process," in Yaacov Bar-Siman-Tov (ed.), *From Conflict Resolution to Reconciliation*, New York: Oxford University Press, 11-38.
- Larson, Debora. (1997). "Trust and Missed Opportunities in International Relations", *Political Psychology* 18, 701-734.
- Mitchell, Christopher. (2000). *Gestures of Conciliation*, London: Macmillan, 164-190.
- Graybill, Lyn S. (2012) Peace Versus Justice? The Dilemma of Transitional Justice in Africa. *Canadian Journal of African Studies*, 46.2: 345-348.
- Biggar, Nigel. (2003). "Making peace or doing justice: Must we choose?", in Nigel Biggar (ed.), *Burying the past: Making peace and doing justice after civil conflict*, Washington, DC: Georgetown University Press, 3-24.
- Cortright, David. (2008). "Responsibility to protect", in David Cortright (ed.), *Peace: A history of movements and ideas*, Cambridge, UK: Cambridge University Press, 279-299.
- Young, N. (2000). "From protest to cultural creativity: Peace movements identified and revisited", in Larry J. Fisk and John L. Schellenberg (eds.), *Patterns of conflict, paths to peace*, Petersborough, ON : Broadview Press, 143-158.
- Ashraf, M., Atashi, E., Bishai, L., Boduszynski, M. P., Burg, S. L., Collins, S. D., ... & Zoufal, D. R. (2013). *From Mediation to Nation-Building: Third Parties and the Management of Communal Conflict*. J. R. Rudolph Jr, & W. J. Lahneman (Eds.). Lexington Books. (בספר זה מקרי מבחן רבים)
- בר-סימן-טוב, יעקב. (2009). "ההתנתקות כהחמצת הזדמנות היסטורית לניהול ויישוב הסכסוך הישראלי-פלסטיני", בתוך: יעקב בר-סימן-טוב (עורך), *תכנית ההתנתקות – הרעיון ושברו*, ירושלים: מכון ירושלים לחקר ישראל, 219-197.
- Tellis, Ashley J. "Managing Frenemies: What Should the United States Do About Pakistan?" (*CERI-Sciences Po/CNRS*) *CERI Strategy Paper* 13 (2011).
http://www.sciencespo.fr/ceri/sites/sciencespo.fr/ceri/files/n13_24102011.pdf

3. 12.03.2018 - שיעור בנושא הגירה, אזרחות והפליטים – מדיניות עולמית

הקרנת חלק מסרט **Up against the Wall**

דיון בסוגיית ההגירה, בחומות, ובפתרון (?) סכסוכים. הגירה ופליטות.

קריאת רשות:

- Gilligan, Michael J. "Is enforcement necessary for effectiveness? A model of the international criminal regime." *International Organization* 60.4 (2006): 935-967.
- Holmes, Colin. (2015). *A Tolerant Country?: Immigrants, Refugees and Minorities*. Vol. 1. Routledge.
- Dell'Olio, F. (2017). *The Europeanization of citizenship: between the ideology of nationality, immigration and European identity*. Routledge.

Bloemraad, I. (2014, September). Why We Need a Political Sociology of Citizenship and Immigration. In *Sociological Forum* (Vol. 29, No. 3, pp. 750-755).

Joly, D. (2016). *Haven or hell?: asylum policies and refugees in Europe*. Springer.

*תיערך הכנה והדרכה לקראת העבודה בצוותים

4. 19/03/2019 - פגישות צוותים עם אילת – לגבי הפרויקטים הסופיים (08:15-10:00)

5. 26/03/2019 – עבודות צוותיות על הפרוייקט. (עבודה מונחית בכיתה).

6. 2.04.2019 – רצח עם – המשגה, תיאוריה והמציאות של אלימות פוליטית מאסיבית

הוטל רואנדה - סרט - Hotel Rwanda (2004)

Meierhenrich, J. (2014). *Introduction: the study and history of genocide* (pp. 3-55). Oxford University Press USA.

Valentino, B. A. (2014). Why we kill: The political science of political violence against civilians. *Annual Review of Political Science*, 17, 89-103.

לובלסקי אייזק, ג'נוסייד: שבוע 2 הרצאה 4: 1994- הג'נוסייד ברואנדה, רעננה: האוניברסיטה הפתוחה
<https://www.youtube.com/watch?v=iYYapLmyGWI>

נויברגר בינימין, ג'נוסייד (רצח עם) - רואנדה 1994 - רצח-עם בארץ אלף הגבעות, רעננה: האוניברסיטה הפתוחה, 2005.

* 9 לאפריל - לא יתקיים שיעור לאור סיוור של סמסטר ב'.

* ב-16+23.04 – אין שיעור לאור חופשת הפסח

7. 30.04.2018 – ניתוח מקרה מבחן - תיאוריה ומציאות, הנחיה לקראת הסימולציות

Roger, Antoine. (2013). "Conclusion: What's in a Comparison? Some Remarks About the Analysis of Recurrent Processes", in Julien Danero Iglesias, Nenad Stojanović, and Sharon Weinblum (eds.), *New Nation-States and National Minorities*, UK: ECPR Press, 255.

Maoz, Zeev. (2004). "Conflict management and Conflict resolutions: A conceptual and methodological introduction", in Zeev Maoz; Alex Mintz; T. Clifton Morgan; Glenn Palmer and Richard J. Stoll. (eds.), *Multiple Paths to knowledge in International Relations*, Lanham: Lexington, 1-32.

קפריסין המאוחדת

*Adams, Thomas Williams. (1966). "The First Republic of Cyprus: A Review of an Unworkable Constitution", *The Western Political Quarterly* 19(3), 475-490.

Morag, Nadav. (1999). *Fatherland, Motherland, Homeland: Political Geography and Nationalism in Cyprus, Palestine and Ireland*, Tel-Aviv: Tel-Aviv University, PhD Thesis.

Rizvi, Gowher. (1993). "Ethnic Conflict and Political accommodation in Plural Societies – Cyprus and other cases", *Journal of commonwealth & Comparative Politics* 31(1), 57-83.

מקדוניה

Weiner, Myron. (2001 {1971}). "The Macedonian Syndrome: An Historical Model of International Relations and Political Development", *New Balkan Politics- Journal of Politics* 2.

*Hislope, Robert. (2003). "Between a bad peace and a good war: Insights and lessons from the almost-war in Macedonia", *Ethnic and Racial Studies* 26(1), 129-151.

Harel Shalev, Ayelet. (2013). "Implementing Democracy and Minority Rights in Deeply Divided Societies: A Comparison of Macedonia and Israel", *New Balkan Politics - Journal of Politics*, 13.

Agnew, John. (2007). "No Borders, No Nations: Making Greece in Macedonia", *Annals of the Association of American Geographers* 97(2), 398–422.

הודו

הראל-שלו, אילת. 2013. "המיעוט המוסלמי בהודו וזכויות מיעוטים." *זמנים* 122, 30-41.

*הראל-שלו אילת ושרינה חן. 2015. "ישראל והודו בין דמוקרטיה ללאומנות דואליות נורמטיבית בחברות שסועות", *תיאוריה וביקורת* 144, 151-175.

8. סימולציה של צוות מס' 1 (חומרי קריאה דרושים יעודכנו על-ידי הצוות) - 07.05
9. סימולציה של צוות מס' 2 (חומרי קריאה דרושים יעודכנו על-ידי הצוות) - 14.05
10. סימולציה של צוות מס' 3 (חומרי קריאה דרושים יעודכנו על-ידי הצוות) - 21.05
11. שיחה עם פרופ' ארנה בראון לבינסון לגבי הפרקטיקום לקראת השנה הבאה 28.05
12. סימולציה של צוות מס' 4 (חומרי קריאה דרושים יעודכנו על-ידי הצוות) - 4.06
13. סימולציה של צוות מס' 5 (חומרי קריאה דרושים יעודכנו על-ידי הצוות) - 11.06
14. שיעור סיכום: 18.06.2019 - כיוונים עתידיים להתפתחותו של שדה המחקר של חקר סכסוכים (ופתרונם?)

*Ramsbotham, Oliver; Woodhouse, Tom and Miall, Hugh. (2012). "Future Directions: Towards Cosmopolitan Conflict Resolution", in Oliver Ramsbotham, Tom Woodhouse and Hugh Miall (eds.), *Contemporary Conflict Resolution*, Cambridge: Polity Press, 414-426.

פריטים נוספים - קריאת רשות: עבור מטלה מס' 1

דוגמא לחומר רקע (לדוגמה) עבור דיון במקרי בוחן – צפון אירלנד

Coakley, J., & Todd, J. (Eds.). (2016). *Breaking Patterns of Conflict: Britain, Ireland and the Northern Ireland Question*. Routledge.

Todd, Jennifer. (2009). "Northern Ireland: From multi-phased conflict to multileveled settlement", *Nationalism and Ethnic Politics* 15(3), 336-354.

Darby, John. (2003). "Northern Ireland: The background to the peace process", CAIN, available at <http://cain.ulst.ac.uk/events/peace/darby03.htm>, Retrieved April 16, 2006.

Cairns, E., & Hewstone, M. (2002). Northern Ireland: The impact of peacemaking in Northern Ireland on intergroup behavior. In Gavriel Salomon & Baruch Nevo (eds.), *Peace education: The concept, principles, and practices around the world*, Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum, 217-228.

Dixon, Paul. (2001). "Introduction", in Paul Dixon (ed.), *Northern Ireland: The politics of war and peace*, Basingstoke: Palgrave Macmillan, 1-25.

דרום אפריקה

Clark, N. L., & Worger, W. H. (2016). *South Africa: The rise and fall of apartheid*. Routledge.

שנער, עופר. (2008). ועדת האמת והפיוס בדרום אפריקה. בתוך טלי יריב-משעל (עורכת), להביט במראה, לראות את האחר, תל אביב: אסיף, 187-204.

Lieberfeld, Daniel. (2002). "Evaluating the contributions of track-two diplomacy to conflict termination in South Africa, 1984-90", *Journal of Peace Research*, 39(3), 355-372.

Guelke, Adrian. (2009). "South Africa: The long view on political transition", *Nationalism and Ethnic Politics* 15(3), 417-435.

Enslin, Penny. (2002). South Africa: The truth and reconciliation commission as a model of peace education. In Gavriel Salomon & Baruch Nevo (eds.), *Peace education: The concept, principles, and practices around the world*, Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum, 237-243.

חומר רקע נוסף לגבי מעורבות צד שלישי בניהול סכסוכים ויישובם

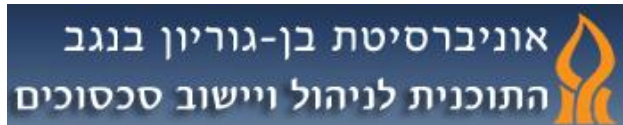
Young, O. R. (2015). *The intermediaries: Third parties in international crises*. Princeton University Press.

Hampson, Fen Osler. (2001). "Parent, Midwife, or Accidental Executioner? The Role of Third Parties in Ending Violent Conflict", in Chester, A. Crocker, Fen Osler Hampson and Pamela Aall (eds.), *Turbulent Peace – The Challenges of Managing International Conflict*, Washington: United States Institute of Peace Press, 387-406.

Moore, W. Christopher. (2003). *The mediation process- Practical Strategies for Resolving Conflict*, San Francisco: Jossey-Bass, 14-20; 43-69; 159-184.

Ramsbotham, Oliver; Woodhouse, Tom and Miall, Hugh. (2012). "Peacebuilding", in Oliver Ramsbotham ; Tom Woodhouse and Hugh Miall (eds.), *Contemporary Conflict Resolution*, Cambridge: Polity Press, 226-245.

Jett, C. Dennis. (2001). *Why Peacekeeping Fails*, New York: PALGRAVE, 1-20; 75-112.

מבוא לחקר סכסוכים

ד"ר אילת הראל-שלו

מטלה מס' 1 :

סיכום וניתוח מאמר מתוך פריטי הבחירה בסילבוס – בתיאום המרצה (15% מהציון הסופי).

במסגרת מטלה זו, על כל סטודנט/ית בקורס לבחור פריט ביבליוגרפי מבין **פריטי הרשות** המופיעים בסילבוס, לתאם עם המרצה, ולהציג ניתוח ביקורתי.

ניתן להציג את המאמר בכיתה בעל-פה (עם או בלי פרזנטציה של PPT), או להגיש את המטלה בכתב.

במקרה של הצגת המאמר בכיתה – יועבר ניתוח בכיתה במשך **5-6 דקות**.

במקרה של הגשת המטלה בכתב – יוגש ניתוח ביקורתי שאורכו שני עמודים ברווח שורה וחצי בפונט 12. בכל מקרה, ניתוח המאמר יכלול את האלמנטים הבאים:

1. מהי מטרת המאמר? מהו הנושא מרכזי והמטרות מרכזיות של המחבר/ת.
2. כיצד בוצע המחקר? האם תיאורטי, האם השוואתי, היסטורי, סטטיסטי וכיוב'.
3. מה המסקנות המרכזיות שנמצאו במחקר?
4. 'ערך מוסף ביקורתי' – למשל - יתרונות וחסרונות בניתוח, מה לא נכלל במחקר וראוי היה להיכלל, מדוע המחקר הינו מוצלח במיוחד וכיוב'.

המאמר יוצג בכיתה או יוגש בכתב במועד השיעור בשבוע בו הפריט כלול בסילבוס, ובכל מקרה בין השבוע הרביעי בקורס ועד סוף אפריל.

בחירת המאמרים עבור מטלה זו, תעשה כאמור בתיאום מראש עם המרצה.

מידי כמה ימים אעלה סילבוס מעודכן למודל ובו מצויינים הפריטים שנבחרו כבר על-ידי עמיתים/ם בכיתה לצורך מטלה זו.

את בחירת המאמר בתיאום עם המרצה יש לבצע בתום כל שיעור או באמצעות המייל.

במידה ואחד/ת הסטודנטים מעוניין להציג מאמר אקדמי **אחר**, הרלוונטי לנושא השיעור, שאינו מופיע בפריטי הבחירה, זה אפשרי. התנאי לכך הוא שהסטודנט/ית ת/יעביר למרצה במייל את הפריט הסרוק ויבקש אישור לעשות כן. הפריטים שאתם מציעים לא יכללו פריטי קריאה שמופיעים בסילבוסים אחרים של קורסי הבחירה בתכנית לניהול ויישוב סכסוכים. פריטי הקריאה לניתוח יהיו מאמרים אקדמיים בלבד או פרקים מספרים רלוונטיים.

בכל מקרה לא ישובצו יותר מארבע מצגות בשיעור אחד.

עד למועד השיעור הרביעי בקורס, יש להשתבץ להצגת מאמר בחירה ו/או להגיש לאישור המרצה את המאמר לצורך מטלה זו.

בהצלחה!